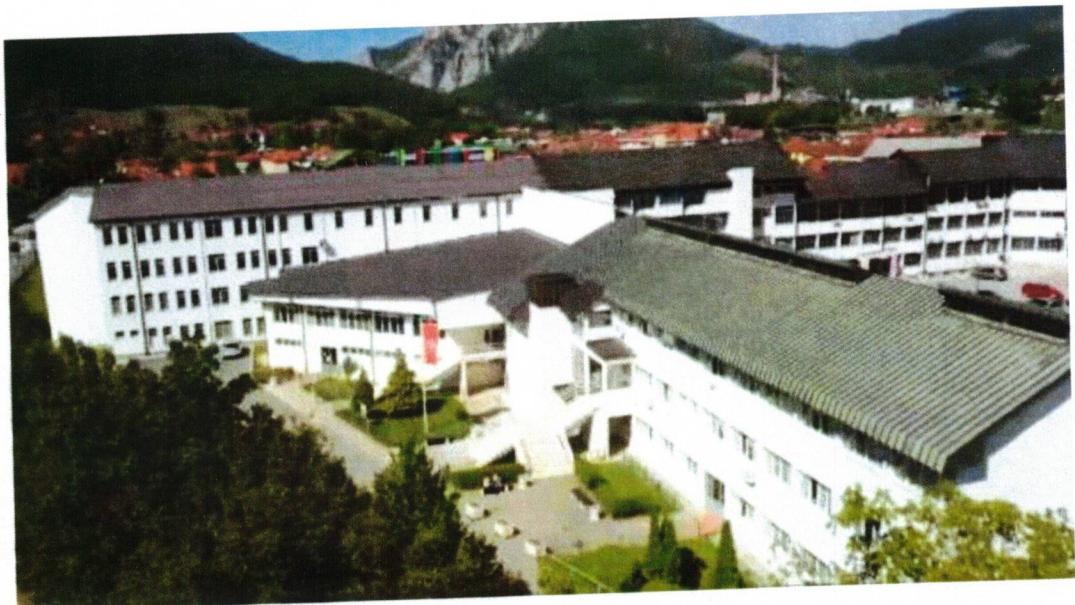

IZVJEŠTAJ O RADU u 2022. godini

Berane, decembar 2022.godine

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane u sistemu zdravstvene zaštite Crne Gore ima ulogu centra primarne zdravstvene zaštite koji pruža, odnosno omogućava, podršku izabranim timovima ili izabranim doktorima za ukupno 33.970 stanovnika od čega 28.515 stanovnika opštine Berane i 5.455 stanovnika opštine Petnjica, dok specifične vrste usluga pruža i velikom broju stanovnika susjednih opština.

ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane obezbjeđuje podršku za 14 timova izabralih doktora za odrasle, od čega 12 u opštini Berane i dva u opštini Petnjica, kod kojih je u decembru 2022. godine registrovano ukupno 21.022 osiguranika Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, od čega 29.484 u Beranama, a 1.538 u Petnjici.

Kod pet timova izabralih doktora za djecu registrovano je ukupno 8.369 od čega 7.327 djece u Beranama, dok je u Petnjici registrovano 1.042 djece.

Kod dva izabrana doktora za žene registrovano je ukupno 12.052 žena starosti od 13 do 65 godina.

Pregled broja osiguranika po opštinama i godinama dat je u narednoj tabeli:

Organizaciona jedinica		2021.god	2022.god	2022/21
Izabrani doktor za odrasle	Opština Berane	20.421	20.276	-0,71
	Opština Petnjica	2.669	2.637	-1,20
	Ukupno:	23.090	22.913	-0,77
Izabrani doktor za djecu	Opština Berane	7.337	7.327	-0,14
	Opština Petnjica	1.050	1.042	-0,76
	Ukupno:	8.387	8.369	-0,21
Izabrani doktor za žene	Opština Berane	-	-	-
	Opština Petnjica	-	-	-
	Ukupno:	12.227	12.052	-1,43

Dom zdravlja Berane kroz rad pet centara i tri jedinice za podršku omogućava, odnosno pruža podršku izabranim timovima i izabranim doktorima iz oblasti: dijagnostike, plućnih bolesti i tuberkuloze, zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja, zdravstvene zaštite djece i mlađih sa poremećajima u tjelesnom razvoju i psihičkom zdravlju, fizikalne terapije i rehabilitacije, patronaže, preventivne medicine, higijene, epidemiologije, imunizacije protiv zaraznih bolesti i sanitetskog prevoza (Organizaciona šema Doma zdravlja nalazi se u prilogu).

Zdravstvena djelatnost koju obavlja Dom zdravlja obuhvata:

1. aktivnosti na unapređenju zdravlja građana;
2. zdravstvenu edukaciju i obrazovanje o najčešćim zdravstvenim problemima na određenoj teritoriji i metodama njihove identifikacije, prevencije i kontrole;
3. promovisanje zdravih stilova života, uključujući i zdravu ishranu i fizičku aktivnost građana;
4. prevenciju, otkrivanje i kontrolu zaraznih i nezaraznih bolesti;

5. imunizaciju protiv zaraznih bolesti, u skladu sa programom imunizacije;
6. mikrobiološku dijagnostiku;
7. prevenciju, otkrivanje i kontrolu endemskih bolesti;
8. preventivne pregledе i skrining programe;
9. prevenciju povreda;
10. higijensko-epidemiološku zaštitu;
11. opštu internu medicinu;
12. oftalmologiju;
13. zdravstvenu zaštitu odraslih;
14. zdravstvenu zaštitu djece i mladih;
15. zdravstvenu zaštitu u vezi sa reproduktivnim i seksualnim zdravlјem;
16. zdravstvenu zaštitu zaposlenih (medicina rada);
17. zdravstvenu zaštitu sportista;
18. zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlјa;
19. liječenje plućnih bolesti i tuberkuloze (TB);
20. patronažnu djelatnost;
21. fizikalnu terapiju i rehabilitaciju, uključujući fizikalnu terapiju i rehabilitaciju u kući;
22. sanitetski prevoz;
23. zdravstvenu njegu, uključujući palijativnu njegu;
24. kućno liječenje;
25. obezbjeđivanje odgovarajućih lijekova;
26. saradnju sa drugim organima, organizacijama, opština i drugim subjektima u cilju podržavanja zaštite, unapređenja i poboljšanja uslova životne i radne sredine i higijenskih uslova za život i rad pojedinaca.

U cilju dostupnosti usluga primarne zdravstvene zaštite i stanovništvu ruralnih područja opština Berane i Petnjica, Dom zdravlјa organizuje rad i u 8 povremenih seoskih ambulant u opštini Berane i 5 povremenih seoskih ambulant u opštini Petnjica.

Pregled broja registrovanih pacijenta kod izabranih doktora za odrasle u povremenim seoskim ambulantama dat je u sljedećim tabelama:

OPŠTINA BERANE				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulanta	Br. reg. pacijenata 2021.	Br. reg. pacijenata 2022.	Odnos 2022/2021 u %
1.	Donja Ržanica	376	368	-2,13
2.	Kaludra	53	51	-3,77
3.	Šekular	19	18	-5,26
4.	Vinicka	17	16	-5,88
5.	G.Zaostro i Štitari	106	104	-1,89
6.	Polica	134	130	-2,99
7.	Lubnice	105	105	0
Ukupno:		862	792	-8,12

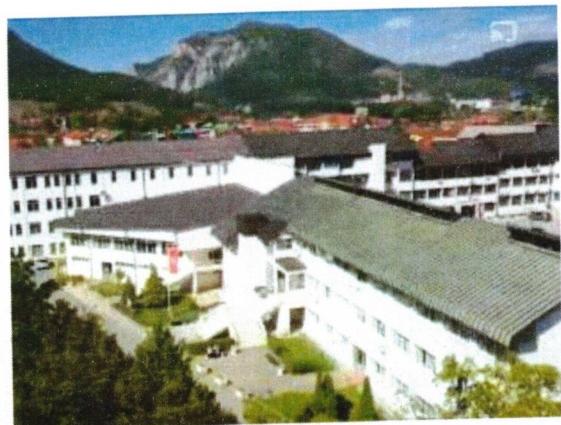
OPŠTINA PETNJICA				
Red. br.	Zdravstveni punkt /ambulanta	Br. reg. pacijenata 2021.	Br. reg. pacijenata 2021.	Odnos 2022/2021 u %
1.	Vrbica	301	300	-0,33
2.	Bor	123	123	0
3.	Savin Bor	145	142	-2,07
4.	Trpezi	390	384	-1,54
5.	Tucanje	155	150	-3,23
Ukupno:		1.114	1.099	-1,35

MATERIJALNI RESURSI

Objekti

Za obavljanje djelatnosti ZU Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane koristi četiri objekta.

U glavnom objektu Doma zdravlja – Lamela „A“, čija je ukupna površina 2.569,87 m², smještene su ordinacije izabranih doktora za djecu, izabranih doktora za odrasle i većina centara i jedinica za podršku. U Lameli „A“ Doma zdravlja smještena je i Jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, kao i šest stomatoloških ambulanti i dvije Zubotehničke laboratorije.

Tokom 2022. godine započeta je realizacija projekta rekonstrukciju podova prizemlja i prvog sprata Lamele „A“ ukupne vrijednosti 31.583,78 eura. Zbog neizvršavanja ugovorenih obaveza od strane izvođača radova ugovor je raskinut i u toku je novi postupak nabavke radova i za očekivati je da će radovi biti završeni početkom 2023.godine.

Iako su tokom poslednjih nekoliko godina u adaptaciju Lamele „A“ uložena značajna finansijska sredstva, na tom objektu potrebno je izvršiti rekonstrukciju krovnog pokrivača,

za koju je izrađena projektna dokumentacija, ali tokom 2022.godine zbog krize izazvane pandemijom COVID-19 nijesu realizovani planirani postupci za izbor izvođača radova, pa je za očekivati da se procedure i radovi izvedu tokom 2023.godine.

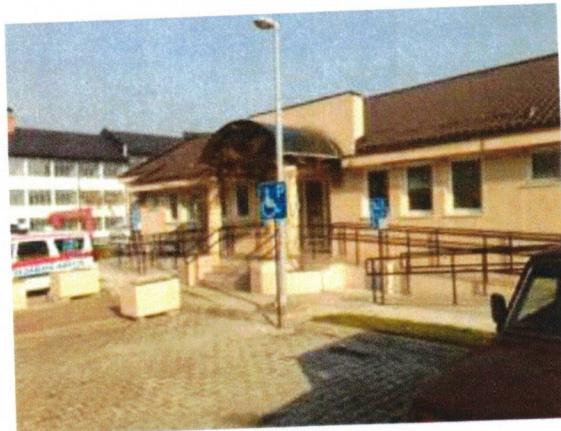
Pandemija COVID-19 je ukazala na potrebu obezbjeđivanja dodatnog prostora za ambulante za izolaciju i zasebnih ulaza u dio objekta koji koriste izabrani doktori za djecu, tako da su tokom 2022.godine realizovane aktivnosti na izradi idejnog rješenja za dogradnju Lameli „A“ sa južne strane objekta. Projekat ukupne procijenjene vrijednosti od 497.687,52 eura (sa uračunatim PDV) predviđa dogradnju glavnog objekta izgradnjom Aneksa, ukupne površine 380 m² korisnog prostora, na tri nivoa. U novosagrađenom dijelu biće smještene ambulanta za izolaciju izabranih doktora za odrasle i ambulante za izolaciju izabranih doktora za djecu. Sva tri nivoa imaju iste sadržaje: prijemni pult, ambulantu sa odvojenim prostorima za sestru i ljekara, prostor za intervencije i procedure, čekaonicu, toalete za pacijente i zaposlene. Aneks će biti u potpunosti prilagođen potrebama osoba sa invaliditetom i imaće poseban lift. Dogradnjom Aneksa kao zasebne cjeline, obezbijediće se odvojenost puteva, boravak i prostor za pružanje usluga pacijentima sa sumnjom na zarazne bolesti. Izgradnja Aneksa omogućije i odvojenu komunikaciju za zdravu i bolesnu djecu u koji koriste usluge postojećih ambulanti i savjetovališta izabranih doktora za djecu u glavnom objektu Doma zdravlja, što je višedecenijski problem na koji su nekoliko puta ukazivali eksperti UNICEF-a i IJZCG. Početkom 2023.godine treba završiti aktivnosti na izradi glavnog projekta, kako bi se tokom 2023.godine sproveo izbor izvođača radova i aktivnosti na izgradnji objekta.

U Lameli „B“ Doma zdravlja, ukupne površine 1.114,94 m², smještene su organizacione jedinice: Centar za mentalno zdravlje, Higijensko-epidemiološka služba i Mikrobiološka laboratorija Centra za dijagnostiku koja je regionalnog nivoa i koja je osnova za izvođenje praktične nastave Visoke medicinske škole i Srednje medicinske škole. U toj lameli smješteni su i Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i Populaciono savjetovalište i Savjetovalište za mlade Centra za prevenciju.

Pandemija COVID-19 ukazala je na potrebu širenja kapaciteta Mikrobiološke dijagnostike u dijelu serologije i virusologije nabavkom PCR dijagnostike, zbog čega je krajem 2021. godine izvršena adaptacija i dodatno opremanje prostora. U cilju postizanja najsavremenijih standarda iz oblasti Mikrobiologije tokom 2021. godine pripremljena je projektna dokumentacija za ugradnju HVAC sistema (automatsko zagrijavanje, ventiliranje i hlađenje vazduha u prostorijama) ukupne vrijednosti 27.455,00 eura. Završen je izbor izvođača radova, i očekuje se početak izvođenja radova.

U objektu Centra za reproduktivno zdravlje, koji se nalazi u krugu Doma zdravlja, u savremeno opremljenom prostoru ukupne površine od 250 m^2 , smještene su ordinacije izabralih doktora za žene i Savjetovalište za reproduktivno zdravlje.

Objekat Zdravstvene stanice Petnjica raspolaže korisnim prostorom ukupne površine od oko 550 m^2 i u njemu se nalaze: ordinacija izabranog doktora za djecu, dvije ordinacije izabralih doktora za odrasle, biohemijska laboratorija i ultrazvučna dijagnostika Opšte bolnice Berane, apoteka Montefarma, a od 2021.godine i Jedinica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore.

Da bi objekat Zdravstvene stanice Petnjica u potpunosti zadovoljio standarde za pružanje zdravstvenih usluga primarnog nivoa, u starom dijelu objekta (površine oko 250 m^2) potrebno je izvršiti zamjenu krova, izvršiti rekonstrukciju plafona, elektro i vodovodnih instalacija, kao i molersko-farbarske radeve na unutrašnjim zidovima, u skladu sa ranije urađenim predmjerom i predračunom rada, ukupne vrijednosti oko 35.000 eura. U okviru rekonstrukcije objekta predviđene su i mjere prilagođavanja objekta potrebama OSI i lica smanjene pokretljivosti u skladu sa važećim normama, na način što će biti izvršena rekonstrukcija podnih površina (izjednačavanje nivoa poda u svim prostorijama), adaptacija postojećeg sanitarnog čvora i njegovo prilagođavanje potrebama OSI, kao i zamjena unutrašnje bravarije koja će obezbijediti nesmetano kretanje OSI unutar objekta.

Oprema

Početkom februara 2022. godine, kompanija Sava osiguranje AD, cijeneći dugogodišnju saradnju sa Domom zdravlja Berane, donirala je tri koncentratora kiseonika IRENE 5L, ukupne vrijednosti 2.000 eura, koji će obezbijediti uvođenje jednostavnijeg i pouzdanijeg načina pružanja usluge terapije kiseonikom kod izabranih doktora za djecu, izabranih doktora za odrasle i u COVID ambulanti.

Sredinom aprila 2022. godine, Kroz projekat humanitarne pomoći sa ciljem jačanja kapaciteta za pružanje odgovora na pandemiju COVID-19, a kao rezultat saradnje Ministarstva zdravlja Crne Gore, Sjedinjenih američkih država, Savezne republike Njemačke i Svjetske zdravstvene organizacije, Dom zdravlja Berane dobio je vrijednu donaciju u vidu materijala za PCR testiranje.

Donaciju vrijednu oko 35.000 eura zašposlenima Doma zdravlja Berane, uručio je dr Robert Weber, ambasador Njemačke u Crnoj Gori. Uručenju donacije prisustvovali su i eksperti Nacionalnog instituta za javno zdravlje „Robert Koch“ iz Njemačke, koje pružili stručnu pomoć osoblju Mikrobiološke laboratorije u tipizaciji i sekvensiranju uzoraka za PCR analize.

Kroz isti program jačanja kapaciteta za pružanje odgovora na COVID-19 u Crnoj Gori, Dom zdravlja Berane je par mjeseci ranije od Ambasade SAD dobio najsavremeniju opremu za PCR analize, koja je osim testiranja na SARS-CoV-2 omogućila i testiranje molekularno-genetičkom metodom na druge viruse.

Donacije Mikrobiološkoj laboratoriji Doma zdravlja Berane imaju i izražen regionalni karakter, jer laboratorija pruža usluge iz oblasti bakteriologije, virusologije, parazitologije, mikologije i serologije građanima opština sjeveroistočne Crne Gore: Berana, Andrijevice, Plava, Gusinja, Rožaja i Petnjice.

Vozila

Realizacijom planiranih nabavki iz budžetskih sredstava, krajem 2022. godine, vozni park ustanove osavremenjen je sa dva nova vozila. Za potrebe Jedinice za sanitetski prevoz nabavljeno je sanitetsko vozilo marke Dacia Jogger 1.0 TCE 110, dok je za potrebe Jedinice za patronažu nabavljeno terensko vozilo marke Dacia Duster 1.5 DCI. Ukupna vrijednost novih vozila je nešto manja od 47.000 eura. Novim vozilima biće zamijenjena dosadašnja vozila.

vozila marke VAZ Lada, čime će značajno smanjiti troškovi i unaprijediti kvalitet i bezbjednost prevoza pacijenata i zaposlenih.

Pregled vozila kojim raspolaže Dom zdravlja Berane dat je u sljedećoj tabeli:

r.b	Marka i tip motornog vozila	God. proizv.	Organizaciona jedinica – korisnik vozila
1	WV Jetta 1.9	2008	Direktor ustanove
2	Dacia Logan 1.5 dci, sanitetsko	2010	Jedinica za sanitetski prevoz
3	Dacia Lodgy Ambiance 1.5 dci, sanitetsko	2014	Jedinica za sanitetski prevoz
4	Peugeot Boxer, sanitetsko	2009	Jedinica za sanitetski prevoz
5	Foton Ambulance, sanitetsko	2016	Jedinica za sanitetski prevoz
6	Citroen Jumper 20, 2.0 hdi, sanitetsko	2019	Jedinica za sanitetski prevoz
7	VAZ Lada 111, 1.6, sanitetsko	2008	Jedinica za sanit. prevoz ZS Petnjica
8	WV Transporter, 2.5 tdi, sanitetsko	2009	Jedinica za sanit. prevoz ZS Petnjica
9	VAZ Lada Niva, 1.7, 4x4	2004	Tehnički servis
10	Dacia Sandero Story, 1.5 dci	2012	Jedinica za patronažu
11	Dacia Sandero Ambiance, dci 75	2015	Izabrani doktori ZS Petnjica
12	Dacia Sandero Ambiance, 1.2, 16v	2016	Jedinica za patronažu
13	Dacia Sandero Ambiance, 1.2, 16v	2016	Jedinica za patronažu
14	Dacia Duster Life 1.5 dci, 4x4	2016	Jedinica za patronažu
15	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci, 4x4	2017	Jedinica za patronažu ZS Petnjica
16	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci, 4x4	2017	Izabrani doktori
17	Dacia Duster Ambiance 1.5 dci	2018	Izabrani doktori

Iako je tokom proteklih nekoliko godina vozni park značajno osavremenjen novim vozilima, tako da je prosječna starost vozila nešto manje od 8 godina, u narednom periodu zbog velike kilometraže koju vozila svakodnevno prelaze potrebno je izvršiti nabavku jednog sanitetskog i najmanje jednog terenskog vozila.

LJUDSKI RESURSI

Struktura zaposlenih

U Domu zdravlja Berane trenutno radi 127 stalno zaposlenih i 10 zaposlenih na određeno vrijeme.

Struktura stalno zaposlenih je:

- 35 doktora medicine,
- 1 master zdravstvene njage,
- 10 specijalista zdravstvene njage,
- 19 medicinskih sestara/tehničara sa visokom školom,
- 1 zdravstveni radnik sa višom stručnom spremom,
- 47 zdravstvenih radnika sa srednjom stručnom spremom,
- 4 stručnih saradnika u zdravstvu sa visokom stručnom spremom,
- 7 nemedicinskih radnika sa visokom stručnom spremom,
- 1 nemedicinski radnik sa višom stručnom spremom,
- 12 nemedicinskih radnika sa srednjom stručnom spremom.

U strukturi stalno zaposlenih dominiraju žene sa 68,6 %, dok je prosječna starost zaposlenih 45 godina.

Stručno usavršavanje i naučni rad zaposlenih

Cijeneći da je znanje glavni resurs kojim raspolaže Dom zdravlja, posebna pažnja usmjerena je na pružanje pomoći i ohrabrvanje zaposlenih da se stručno usavršavaju i bave naučnim radom.

Od ukupno 35 doktora medicine, 1 doktor je stekao zvanje primarijusa, 19 doktora su specijalisti, dok se 7 doktora medicine nalazi na specijalizaciji iz oblasti: interne medicine (1), ginekologije i akušerstva (1), oftalmologije (1), mikrobiologije (1), medicine rada (1), porodične medicine (2).

Dva doktora medicine su stekla zvanje magistra medicinskih nauka, dok su jedan zdravstveni radnik i jedan zdravstveni saradnik stekli zvanje magistra.

Tokom 2022. godine, 38 zaposlenih Doma zdravlja, 22 doktora, 11 sestara/tehničara, 2 stručna saradnika i 3 nemedicinska radnika, uzeli su učešće na raznim edukativnim skupovima.

U okviru Kontinuirane medicinske edukacije (KME) u 2022. godini, 32 zaposlena Doma zdravlja prisustvovali su na 15 edukativnih skupova, dok je od strane privatnih i farmaceutskih kompanija finansirano učešće jednog učesnika na jednoj edukaciji.

Stručno ospozobljavanje pripravnika

Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Nika Labović“ Berane posebnu pažnju posvećuje stručnom ospozobljavanju pripravnika sa visokom i srednjom stručnom spremom.

Ustanova je tokom 2022. godine omogućila da 38 mlađih kroz zapošljavanje nakon završenih škola i studija, u okviru Programa stručnog ospozobljavanja ZZZ CG ili kao volonteri, neposredno u procesu rada, provjere znanja stečena tokom školovanja, inoviraju ih i steknu neophodno radno iskustvo potrebno za polaganje stručnog ispita ili buduće zaposlenje.

Tokom 2022. godine u Domu zdravlja Berane pripravnički staž obavilo je:

- 5 pripravnika sa visokom stručnom spremom u okviru Programa stručnog ospozobljavanja ZZZ CG: dva doktora medicine, ekonomista, bečelor računarskih nauka, medicinska sestra/tehničar sa visokom školom;
- 5 pripravnika sa srednjom stručnom spremom u okviru Programa stručnog ospozobljavanja ZZZ CG: 5 zdravstvena tehničara;
- 28 pripravnika – volontera sa završenom srednjom medicinskom školom.

Stambene potrebe zaposlenih

U nastojanju da se građanima opštine Berane i Petnjica obezbijedi najveći mogući nivo kvaliteta usluga iz oblasti primarne zdravstvene zaštite, posebnu pažnju treba obratiti na rješavanje stambenih potreba zaposlenih Doma zdravlja, naročito kadrova određenih specijalnosti.

Dom zdravlja Berane nije u mogućnosti da zadovolji izuzetno izražene potrebe za rješavanjem stambenih pitanja svojih zaposlenih, tako da je u budućem periodu, po ovom pitanju, neophodno značajnije angažovanje lokalnih samouprava i resornog ministarstva.

U anketi koju je tokom 2019. godine uradila Sindikalna organizacija Doma zdravlja Berane (u okviru Samostalnog sindikata zdravstva Crne Gore) za rješavanje stambenih potreba prijavilo se 51 zaposlenih od ukupno 122.

Zaposleni su se u anketi izjasnili da njih 6 stanuju kao podstanari, 16 stanuje kod roditelja, 21 u neodgovarajućem stanu-kući i 8 ostalo. Tokom ankete, zainteresovanost za stambene jedinice tipa dvosobnog stana iskazalo je 26 zaposlenih, za jednosoban i trosoban stan bilo je po 12 zainteresovanih, dok je za garsonjeru zainteresovanje sikazio jedan zaposleni.

POKAZATELJI BROJA PRUŽENIH USLUGA U 2021. GODINI

Timovi izabranih doktora, centri i jedinice za podršku Doma zdravlja Berane građanima opština Berane i Petnjica, tokom 2022.godine, ukupno su pružili **413.844** usluge iz oblasti primarne zdravstvene zaštite. Programe u savjetovalištima prošlo je **1.630** polaznika.

Na nivou ustanove, u odnosu na prethodnu godinu, tokom 2022. godine došlo je do smanjenja ukupnog broja pruženih usluga za **22,63%**.

Tokom 2022.godine u odnosu na prethodnu, veći broj usluga ostvaren je u organizacionim jedinicama: Mikrobiološka dijagnostika (16,83%), Higijensko-epidemiološka služba (19,13%) i Povjerljivo savjetovalište za HIV (+1.600%).

Sve ostale organizacione jedinice ostvarile su manji broj usluga u odnosu na prethodnu godinu u rasponu od - 2,11 % u Centru za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju do - 42,46 u Jedinici za patronažu.

Prosječno, svakog dana tokom 2022.godine, zaposleni Doma zdravlja građanima opština Berane i Petnjica pružili su 1.134 usluga primarne zdravstvene zaštite, odnosno za 327 manje u odnosu na prosjek iz 2021.godine.

U sljedećoj tabeli dat je uporedni prikaz broja pruženih usluga tokom 2021. i 2022.godine, kao i njihov procentualni odnos:

Red. br.	Organizaciona jedinica	Pokazatelj	2021. god.	2022. god.	2022/21 u %
1.	Timovi izabranih doktora:				
	Izabrani doktor za odrasle	usluga	285.022	189.215	-33,61
	Izabrani doktor za djecu	usluga	63.582	50.258	-20,96
	Izabrani doktor za žene	usluga	10.437	9.937	-4,79
2.	Centar za plućne bolesti i TBC	usluga	9.415	8.654	-8,08
3.	Centar za mentalno zdravlje	usluga	32.951	32.210	-2,25
4.	Centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju	usluga	8.450	8.628	-2,11
5.	Centar za dijagnostiku:				
	Mikrobiološka dijagnostika	usluga	31.696	37.031	+16,83
6.	Centar za prevenciju:				
	Populaciono savjetovalište (Program: Savjetovalište za dijabetes)	polaznik	1.816	1.467	-19,22
	Savjetovalište za mlade (Program: Odvikavanje od pušenja)	polaznik	169	163	-3,55
	Savjetovalište za reproduktivno zdravlje (Program: Škola roditeljstva)	usluga	1.038	809	-22,06
	Povjerljivo savjetovalište za HIV	savjetov. /test	0	16	+1.600
	Higijensko-epidemiološka služba	usluga	33.029	39.347	+19,13

7.	Jedinica za patronažu	usluga	42.865	24.665	-42,46
8.	Jedinica za fizičku terapiju	usluga	12.491	9.211	-26,26
9.	Jedinica za sanitetski prevoz	pacijent	520	356	-31,54
10.	Medicina rada	ljk.uvjer.	1.428	1.877	+31,44
	UKUPNO:		534.910	413.844	-22,63

PREVENTIVNI PROGRAMI

Preventivni pregledi izabralih doktora

Na nivou Ustanove tokom 2022. godine ukupno je ostvareno **15.376** preventivnih pregleda, od 15.825 planiranih, odnosno 2,84 % manje.

Pregled broja pruženih preventivnih usluga po organizacionim jedinicama dat je sljedećoj tabeli:

Godišnji preventivni pregledi za 2022.god.				
Organizaciona jedinica	planirano	ostvareno	procenat (%)	napomena
Izabrani doktori za odrasle	8.894	4.173	46,92	
Izabrani doktori za djecu	4.724	8.923	188,88	
Izabrani doktori za žene	2.207	2.280	103,31	
Ukupno:	15.825	15.376	97,16	

Savjetovalište za imunizaciju

Obaveznu imunizaciju stanovništva od zaraznih bolesti Dom zdravlja Berane sprovodi u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore.

Tokom 2022.godine, *Pentaxim* vakcinom vakcinisano je 228 djece prvom dozom odnosno 91,20 %, 214 djece drugom dozom ili 85,60% i 189 djece trećom dozom, što čini 75,60% od ukupno 250 djece tog uzrasta.

Vakcinom protiv *Hepatitis B* vakcinisano je 208 djece prvom dozom odnosno 83,20 %, 171 djece drugom dozom ili 68,40% i 99 djece trećom dozom, što čini 39,60% od ukupno broja za taj uzrast.

Vakcinom *MMR* (protiv malih boginja, zaušaka i rubeole) vakcinisano je 126 obaveznika ili 47,73 % od ukupno 264 djece uzrasta predviđenog za vakcinaciju.

U aprilu 2022. godine, obavljeni su preventivni pregledi predškolskog uzrasta i vakcinisano je 230 obaveznika ili 75,41 % od ukupnog broja djece (305).

Februara i marta 2022.godine vakcinisano je 333 ili 76,37% učenika završnih razreda srednjih škola.

Takođe, u martu 2022. godine obavljeni su sistematski pregledi devetog razreda osnovnih škola za školsku 2021/22 godinu i vakcinisano je 273 učenika ili 80,76% od 338 obveznika za uzrast.

U novembru 2022.godine, obavljena su preventivni pregledi i vakcinacija učenika završnih razreda osnovnih škola za školsku 2022/23. godinu i vakcinisano je 244 učenika ili 80,26 % od ukupno 304 obveznika.

Od 26.09.2022.godine započeta je i vakcinacija HPV vakcinom, pa su do sada vakcinisane 73 djevojčice rođene 2013.godine i 11 djevojčica rođenih 2012.godine.

Sprovedene su i vanredne aktivnosti na vakcinaciji stanovnika romske populacije u naseljima Talum i Rudeš koja su posjećena po dva puta. Prilikom posjeta, djeca su vakcinisana prema kalendaru obaveznih imunizacija i obavljen je i zdravstveno-vaspitni rad sa majkama.

Skrining raka debelog crijeva

Nakon pauze zbog pandemije Covid-19, tokom 2022. godine, nastavljena je realizacija Programa skrininga raka debelog crijeva.

Od 2.943 osobe predvidene za skrining, na pregled je pozvano 1.069 osoba, od kojih se 643 odazvalo. Do 15.12.2022. godine urađeno je 426 testova, od čega je 26 bilo pozitivno.

Skrining raka grlića materice

Nakon pauze zbog pandemije Covid-19, tokom 2022. godine, nastavljena je realizacija i Programa skrininga raka grlića materice.

Od 3.476 žena predviđenih za skrining, na pregled je pozvano 745 osoba, od kojih se 403 odazvalo. Do 15.12.2022. godine urađeno je 371 testova, od čega je 318 bilo negativno.

U cilju prevencije karcinoma materice, krajem 2022. godine ponovo je počelo testiranje na HPV (Human papilloma virus). Ukupno je obrađeno 371 uzorka, od čega je 65 bilo pozitivno.

PANDEMIJA COVID – 19

Tokom 2022. godine nastavljena je pandemija Covid-19, tako da je značajan broj zdravstvenih usluga realizovan u cilju njenog sprečavanja i suzbijanja.

Pregled broja pruženih usluga pacijentima oboljelim od COVID-19, po vrstama usluga i godinama dat je u narednoj tabeli:

Red. br.	Vrsta usluge	2020. god.	2021. god.	2022. god.
1.	Pregled izabranog doktora za odrasle u COVID ambulanti	3.805	20.918	7.455
2.	Pregled izabranog doktora za djecu COVID ambulanti	1.188	5.348	1.303
3.	Pregled specijaliste u Centru za plućne bolesti i TBC sa opisom RTG pluća	5.443	7.480	7.966
4.	Kućna posjeta pacijentu oboljelom od COVID Jedinice za patronažu radi davanja terapije	5.354	24.819	2.016
5.	Uzorkovanje briseva za PCR testiranje na prisustvo korona virusa koje realizuje Higijensko-epidemiološka služba	8.454	10.725	3.093
6.	Uzorkovanje za brzi antigenski test koje realizuje Mikrobiološka laboratorijska	452	10.293	6.447

Tokom trajanja pandemije neprekidno se realizuje informativna kampanja gostovanjem na lokalnim radio emiterima i objavama na sajtu i društvenim mrežama ustanove.

Vakcinacija protiv korona virusa u Domu zdravlja Berane počela je 01.03.2021.godine vakcinacijom zdravstvenih radnika koji pružaju usluge pacijentima oboljelim od COVID-19. Od tada do 15.12.2022.godine ukupno je dato 25.405 doza vakcina, od čega građanima Berana 24.042, a građanima Petnjice 1.363.

Za potrebe vakcinacije u glavnom objektu Doma zdravlja dodatno su opremljene dvije ordinacije za zasebnom čekaonicom i ulazom.

Vakcinacija je organizovana u radnim kolektivima u Beranama i Petnjici, dok je za nepokretne i slabo pokretne građane, vakcinacija je organizovana u stanu pacijenta.

Pregled datih vakcina po vrstama i dozama dat je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Vrsta vakcine/doza	Broj vakcinisanih				Ukupno:	
		Berane		Petnjica			
		2021	2022	2021	2022		
I	Fajzer	7.467	419			7.886	
1	Fajzer I	2.864	54			2.918	
2	Fajzer II	2.773	110			2.883	
3	Fajzer II	1.830	245			2.075	
4	Fajzer IV		10			10	
II	Sinofarm	14.366	219	1.289	74	15.948	
1	Sinofarm I	6.875	15	629	14	7.533	
2	Sinofarm II	6.704	58	614	33	7.409	
3	Sinofarm III	787	140	46	27	1.000	
4	Sinofarm IV		6			6	
III	Astra	1.081				1.081	
1	Astra I	542				542	
2	Astra II	537				537	
3	Astra III	2				2	
IV	Sputnjik	416				416	
1	Sputnjik I	205				205	
2	Sputnjik II	211				211	
UKUPNO I+II+III+IV:		23.330	638	1.289	74	25.331	

PROGRAM SMANJENJA ŠTETE ZAVISNIKA OD OPIJATA

U Centru za mentalno zdravlje Doma zdravlja Berane u 2022. godini nastavljen je Program supstitucione terapije *Metadon-om* (sol.) i Program supstitucione terapije *Buprenorfin-om* (tbl.) sa ciljem smanjenje štete kod intravenskih korisnika droga koji se u Ustanovi uspješno sprovodi od 30.06.2011.godine *Metadon-om* i od 09.05.2017. godine *Buprenorfin-om*.

Kroz programe je ukupno prošlo 154 korisnika i to 75 korisnika *Metadon-a* i 79 korisnika *Buprenorfin-a*.

Tokom 2022. godine Program supstitucije *Metadon-om* imao je 16 korisnika, dok je Program liječenja opijatske zavisnosti *Buprenorfin-om* imao 31 korisnika.

NASILJE U PORODICI

U okviru primjene Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici Centar za mentalno zdravlje pruža usluge psihosocijalnog tretmana za žrtve nasilja, djecu svjedoke porodičnog nasilja, kao i nasilnike kojima je ta mjera izrečena od strane suda.

Predstavnice Doma zdravlja, psihološkinja i socijalna radnica, aktivno učestuju u radu Multidisciplinarnog tima (konferencije slučajeva koje se po potrebi održavaju u Centru za socijalni rad).

Tokom 2022. godine u psihosocijalni tretman za žrtve nasilja uključeno je 22 osoba (14 žena i 8 djece) koje su upućene od strane Centra za socijalni rad, Uprave policije ili su se javile samoinicijativno. U istom periodu nije bilo nasilnika korisnika psihosocijalnog tretmana kojeg pružaju posebno obučeni psihijatar i psiholog.

Po nalogu Suda za prekršaje nije bilo izrečenih mjeru obaveznog psihosocijalnog tretmana, dok su mjeru obaveznog ambulantnog liječenja u Centru za mentalno zdravlje izrečene u dva slučaja.

U dogovoru sa službama socijalne zaštite i vaspitno-obrazovnim ustanovama organizovano je pružanje podrške za djecu žrtve nasilja.

Prepoznajući potrebu pružanja podrške roditeljima i starateljima djece uzrasta od dvije do devet godina ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane u saradnji sa UNICEF-om, i u 2022. godini, sprovedio je besplatan osmonedjeljni program "Brižne porodice". Program je namijenjen roditeljima koji žele da unaprijede komunikaciju i kvalitet odnosa sa djetetom, ali i riješe konkretni izazov/problem kada je roditeljstvo u pitanju.

Tokom 2022. godine, kroz rad tri grupe, ukupno 25 roditelja steklo je znanja i vještine koje će im pomoći da se bolje snađu u stresnim situacijama, da konflikte rješavaju na nenasilan način i izazove roditeljstva lakše savladaju kroz unaprijeđene odnose sa djecom.

Program roditeljstva "Brižne porodice" razvijen je i testiran u saradnji Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), univerziteta Stelenboš i Kejptaun u Južnoj Africi, univerziteta Oksford i Bangor u Velikoj Britaniji i UNICEF-a. Program je do sada realizovan u više zemalja širom svijeta, a u Crnoj Gori sprovodi se uz podršku UNICEF-a i EU od 2018. godine.

KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Komisija za kontrolu kvaliteta rada u Domu zdravlja Berane, održavanjem sjednica jednom mjesечно, tokom 2022.godine kontinuirano je pratila parametre za unaprijeđenje kvaliteta zdravstvene zaštite u svim organizacionim jedinicama.

O svom radu Komisija je redovno dostavljala mjesecne izvještaje direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

Osim redovnih aktivnosti, Komisija je tokom 2022.godine, obavila jednu provjeru izdatih izvještaja o privremenoj spriječenosti za rad, odobrila je 15 zahtjeva za pripremenu spriječenost za rad, izvršila je dvije provjere načina ostarivanja uvida i izdavanja medicinske dokumentacije i razmotrila šest prigovora pacijenata na postupak zdravstvenog radnika.

Pregled aktivnosti Komisije za kontrolu kvaliteta rada u Domu zdravlja Berane po mjesecima 2021.godine dat je sljedećoj tabeli:

Predmet kontrole	Mjesec 2021												Σ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Postupak zdravstvenog radnika		2				1					1	2	6
Propisivanje lijeka													
Provjera rada ID i timova ID										1			1
Privremena spriječenost za rad	1					1		2	2	3	4	2	15
Provjera, uvid i izdavanje med dokumentacije		2											2
Provjera dužih odsustvanja sa posla													
Provjera po primedbi FZOCG													
UKUPNO:	3	2				2		2	2	4	5	4	24

Komisija za kontrolu kvaliteta rada tokom 2022. godine pratila je edukaciju i stručno usavršavanje radnika i dala prijedlog da se ista nastavi u skladu sa Planom KME.

Komisija je tokom 2022. godine menadžmentu Ustanove dala sljedeće preporuke:

- da se izabrani doktori strogo pridržavaju nacionalnih vodiča i protokola koji su do sada publikovani,
- da se nastavi zdravstveno vaspitni rad u osnovnim i srednjim školama,
- da se unaprijede komunikacijske vještine zdravstvenih radnika sa pacijentima,
- da omogući što bolju edukaciju zdravstvenih radnika,
- da se pacijenti dodatno informišu o radu zaštitnika prava pacijenata.
- da se pacijenti dodatno informišu o centralnom zakazivanju specijalističkih pregleda.

PRAVA PACIJENATA

Prateći kako pacijenti ostvaruju prava na zdravstvene usluge primarnog nivoa, zaštitnica prava pacijenata Doma zdravlja, tokom 2022.godine evidentirala je 27 prigovora (u prethodnoj godini evidentirano 48 prigovora), od čega su se na kvalitet usluge odnosio 1, na postupak zdravstvenog radnika 9, način naplaćivanja zdravstvenih usluga 3, vrijeme čekanja na zdravstvene usluge 9, na organizaciju zdravstvene službe nije bilo prigovora, dok se 5 prigovora nije moglo svrstati u pomenute kategorije. Svi prigovori su riješeni u okviru Ustanove u rokovima kraćim od propisanih i nije bilo žalbi Zdravstveno-sanitarnoj inspekciji.

Značajan broj prigovora odnosio na postupak zdravstvenih radnika i vrijeme čekanja na zdravstvene usluge, što ukazuje da je u narednom periodu potrebno da Komisija za kontrolu kvaliteta ukaže i predloži način unapređenja usluga.

U toku 2022. godine u Domu zdravlja Berane pruženo je 413.844 usluga, pa je broj prigovora u odnosu na broj ostvarenih usluga zanemarljiv i iznosi 0,0065 % (6,52 %).

O svom radu Zaštitnik prava pacijenata redovno je dostavljao izvještaje direktoru ustanove i kvartalne i godišnje izvještaje Ministarstvu zdravlja.

STRUKTURA OBOLJENJA, STANJA I POVREDA STANOVNIŠTVA OPŠTINA BERANE I PETNJIĆA U 2022.GODINI

Struktura oboljenja, stanja i povreda stanovništva opština Berane i Petnjića po Međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB-10) u 2022. godini, dobijena analizom prvih pregleda, slična je strukturi oboljenja, stanja i povreda u prethodnim godinama. Dominiraju najčešćih pet grupa oboljenja: bolesti sistema za disanje (grupa 10), bolesti sistema krvotoka (grupa 9), bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (grupa 13), bolesti mokraćno-polnog sistema (grupa 14) i bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (grupa 4).

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (GRUPA BOLESTI/ Najčešća bolest)	Šifra MKB-10	Broj oboljenja u 2021.	Broj oboljenja u 2022.
Grupa 1	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	1.472	2.392
Grupa 2	TUMORI	C00-D48	998	890
Grupa 3	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	797	588
Grupa 4	BOLESTI ŽLIJEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	3.516	3.283
Grupa 5	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	340	298
Grupa 6	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	1.500	1.467
Grupa 7	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	2.781	2.562
Grupa 8	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	725	907
Grupa 9	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	8.981	8.392
Grupa 10	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	22.546	25.432
Grupa 11	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	2.874	3.014
Grupa 12	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2.061	1.958
Grupa 13	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	5.750	5.591
Grupa 14	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	4.576	4.575
Grupa 15	TRUDNOĆA RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	629	523
Grupa 16	STANJE U PORODAJNOM PERIODU	P00-P99	1	9
Grupa 17	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	83	49
Grupa 18	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI, KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	10.758	9.138
Grupa 19	POVREDE, TROVANJA I POSLJEDICE DJELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	1.732	1.578
Grupa 21	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAV. STANJE I KONTAKT SA ZDRAVST. SLUŽBOM	Z00-Z99	13.501	10.784
Grupa 1-21	UKUPNO:	A00-T98 Z00-Z99	85.621	83.430

SARADNJA SA LOKALNOM SAMOUPRAVOM

Tokom 2022. godine Dom zdravlja Berane ostvario je korektnu saradnju sa organima lokalne samouprave Berana i Petnjice.

Sa predstavnicima lokalnih uprava održan je niz sastanaka na temu pandemije COVID-19.

Kao prilike za nastavak saradnje lokalnih uprava i Doma zdravlja u narednom periodu vidimo:

- nastavak saradnje Opštinske kancelarije za prevenciju narkomanije i Centra za prevenciju Doma zdravlja,
- mogućnost zajedničkih aktivnosti na sprovođenju Lokalnog plana akcije za djecu i Lokalnog plana akcije za mlade u djelovima koji se odnose na zdravlje te populacije,
- aktivnostima na rekonstrukciji i opremanju povremenih seoskih ambulanti, kao preduslova za dostupnost zdravstvene zaštite ruralnim područjima opštine,
- poboljšanje uslova za pružanje zdravstvenih usluga za pripadnike RE populacije u kolektivnim smještajima Talam i Riversajd
- aktivnostima na održavanju kvaliteta zdravstvene zaštite u ruralnom području koje karakteriše mala gustina naseljenosti, kroz iznalaženje mogućnosti finansiranja rada patronažnih sestara – tehničara.

FINANSIRANJE USTANOVE

Tokom budžetske 2022.godine, u periodu od devet mjeseci, od 01.01. do 30.09.2022.god. Dom zdravlja Berane, ostvario je ukupne primitke u iznosu od 1.895.001 eura i imao ukupne izdatke u iznosu od 2.085.278 eura.

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore fakturisano je usluga u ukupnom iznosu od 1.761.104 eura, od čega je po tom osnovu Domu zdravlja Berane uplaćen avans u iznosu od 1.949.776 eura.

Ostali prihodi Doma zdravlja Berane u prvih devet mjeseci 2022. godine iznosili su 157.670 eura.

Glavni dio rashoda u prvih devet mjeseci 2022. godini činili su: bruto plate zaposlenih u iznosu od 1.341.781 eura, ugovori od djelu 83.234 eura, ostala lična primanja zaposlenih 55.505 eura, rashodi za lijekove 266.210 eura, rashodi za ostale materijale 23.538 eura, rashodi za energente 102.194 eura, rashodi za usluge 38.799 eura, rashodi za tekuće održavanje 4.516 eura, ostali izdatci 83.234 eura i kapitalni izdatci 3.360 eura.

Finansijsku period od prvih devet mjeseci 2022. godine Dom zdravlja završio je sa 99.303,35 eura neizmirenih obaveza, od čega:

- Montefarm u iznosu od 86.194,73 eura, dio koji nije zatvoren cesijama, a odnosi se na Skladište po zaključku Vlade (72.354,18 eura iz 2021.god. i 13.840,55 eura iz 2022.god.);
- Jugopetrol Kotor za motorno gorivo u iznosu od 3.132,93 eura;

- Elektroprivreda CG u iznosu od 3.536,17 eura;
- Vodovod i kanalizacija Berane, d.o.o. u iznosu od 585,45 eura;
- Komunalno Berane, d.o.o. u iznosu od 1.112,46 eura;
- ostale obaveze u iznosu od 1.069,84 eura.

Ostatak neizmirenih obaveza u iznosu od 3.671,77 eura odnosi se na kapitalne izdatke koji dospijevaju na naplatu u kvartalnim ratama do kraja 2022.godine.

Broj: 01-669
Berane, 16.12.2022.god.

Organizaciona Šema ustanove

